

Butlletí del Consell General

Núm. 68/2019

Casa de la Vall, 23 d'octubre del 2019

SUMARI

3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

3.6 Tractats internacionals

Publicació de la Declaració d'acceptació de l'adhesió de Barbados al Conveni de l'Haia de 25 d'octubre de 1980 sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors. *pàg. 3*

Publicació de la Declaració d'acceptació de l'adhesió de Nicaragua al Conveni de l'Haia de 18 de març de 1970 sobre l'obtenció de proves a l'estranger em matèria civil o comercial. *pàg. 3*

Publicació de la Modificació de la declaració relativa a l'article 23.2 per la qual es designa una nova autoritat competent pel Conveni relatiu a la protecció dels infants i la cooperació en matèria d'adopció internacional, fet a l'Haia el 29 de maig del 1993. *pàg. 4*

4- IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

4.4.1 Preguntes

Publicació de la pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 16 d'octubre del 2019, relativa amb el seguiment de l'evolució de BPA, (Reg. Núm. 908). *pàg. 4*

Publicació de la pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 22 d'octubre del 2019, relativa al conveni de col·laboració entre el Govern i la Cambra de Comerç sobre el projecte de l'aeroport a Andorra, (Reg. Núm. 916). *pàg. 5*

4.4.2 Respostes escrites

Publicació de la resposta del Govern a les preguntes formulades pels M. I. Srs. Jordi Font Mariné, Rosa Gili Casals, Pere López Agràs, Joaquim Miró Castillo, Roger Padreny Carmona, Judith Salazar Álvarez i Susanna Vela Palomares, consellers generals del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 3 de setembre del 2019, relatives a la situació del secretari d'Estat d'Economia, Salustià Chato. *pàg. 6*

Publicació de la resposta del Govern a les preguntes formulades per la M. I. Sra. Rosa Gili Casals, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 4 de setembre del 2019, relatives al centre Sociosanitari El Cedre. *pàg. 8*

4.8 Propostes d'acord, propostes de resolució i mocions

Admissió a tràmit i publicació de la **Proposta d'acord de reconeixement de la crisi climàtica i de declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica**, i obertura del termini de presentació d'esmenes.

pàg. 14

5- ALTRA INFORMACIÓ

5.2 Convocatòries

Convocatòria d'una sessió informativa pública del M. I. Sr. Joan Martínez Benazet, ministre de Salut, davant de la Comissió Legislativa de Sanitat, pel dia 21 de novembre del 2019.

pàg. 17

3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

3.6 Tractats internacionals

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 23 d'octubre del 2019, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 15 d'octubre del 2019, sota el títol **Declaració d'acceptació de l'adhesió de Barbados al Conveni de l'Haia de 25 d'octubre de 1980 sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors** i exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General, ha acordat d'acord amb l'article 64.2 de la Constitució i 90 del Reglament del Consell General, ordenar la seva publicació al Butlletí del Consell General.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 23 d'octubre del 2019

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Declaració d'acceptació de l'adhesió de Barbados al Conveni de l'Haia de 25 d'octubre de 1980 sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors

Atès que Andorra es va adherir el 6 d'abril del 2011 al Conveni de l'Haia de 25 d'octubre de 1980 sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors;

Vist que el paràgraf quart de l'article 38 del Conveni disposa que l'adhesió és efectiva únicament entre l'Estat que s'hi adhereix i els Estats contractants que han emès una declaració d'acceptació d'aquesta adhesió;

Vist que Barbados s'ha adherit al Conveni l'1 d'octubre del 2019, sent aquesta adhesió posterior a l'adhesió d'Andorra;

Atès que el Govern, en la sessió del 9 d'octubre del 2019 -d'acord amb l'apartat 1 de l'article 25 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, del 19 de desembre de 1996- ha acordat emetre una declaració relativa a l'acceptació de l'adhesió de l'estat esmentat;

Atès que, d'acord amb l'apartat 2 del mateix article 25 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, el Govern ho ha comunicat als coprínceps i al Consell General;

Es publica la declaració d'acceptació de l'adhesió de Barbados al Conveni de l'Haia de 25 d'octubre de 1980 sobre els aspectes civils del segrest internacional de menors.

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 23 d'octubre del 2019, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 15 d'octubre del 2019, sota el títol **Declaració d'acceptació de l'adhesió de Nicaragua al Conveni de l'Haia de 18 de març de 1970 sobre l'obtenció de proves a l'estranger em matèria civil o comercial** i exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General, ha acordat d'acord amb l'article 64.2 de la Constitució i 90 del Reglament del Consell General, ordenar la seva publicació al Butlletí del Consell General.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 23 d'octubre del 2019

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Declaració d'acceptació de l'adhesió de Nicaragua al Conveni de l'Haia de 18 de març de 1970 sobre l'obtenció de proves a l'estranger en matèria civil o comercial

Atès que Andorra es va adherir el 26 d'abril del 2017 al Conveni de l'Haia de 18 de març de 1970 sobre l'obtenció de proves a l'estranger en matèria civil o comercial;

Vist que el paràgraf quart de l'article 39 del Conveni disposa que l'adhesió és efectiva únicament entre l'Estat que s'hi adhereix i els Estats contractants que han emès una declaració d'acceptació d'aquesta adhesió;

Vist que Nicaragua s'ha adherit al Conveni el 28 d'abril del 2019, sent aquesta adhesió posterior a l'adhesió d'Andorra;

Atès que el Govern, en la sessió del 9 d'octubre del 2019 -d'acord amb l'apartat 1 de l'article 25 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, del 19 de desembre de 1996- ha acordat emetre una declaració relativa a l'acceptació de l'adhesió de l'Estat esmentat;

Atès que, d'acord amb l'apartat 2 del mateix article 25 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de

l'Estat en matèria de tractats, el Govern ho ha comunicat als coprínceps i al Consell General;

Es publica la declaració d'acceptació de l'adhesió de Nicaragua al Conveni de l'Haia de 18 de març de 1970 sobre l'obtenció de proves a l'estranger en matèria civil o comercial.

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 23 d'octubre del 2019, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 15 d'octubre del 2019, sota el títol **Modificació de la declaració relativa a l'article 23.2 per la qual es designa una nova autoritat competent pel Conveni relatiu a la protecció dels infants i la cooperació en matèria d'adopció internacional, fet a l'Haia el 29 de maig del 1993** i exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General, ha acordat d'acord amb l'article 64.2 de la Constitució i 90 del Reglament del Consell General, ordenar la seva publicació al Butlletí del Consell General.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 23 d'octubre del 2019

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Modificació de la declaració relativa a l'article 23.2 per la qual es designa una nova autoritat competent pel Conveni relatiu a la protecció dels infants i la cooperació en matèria d'adopció internacional, fet a l'Haia el 29 de maig del 1993

Atès que el Conveni relatiu a la protecció dels infants i la cooperació en matèria d'adopció internacional fet a l'Haia el 29 de maig del 1993 és vigent a Andorra des del 1 de maig del 1997;

Atès que l'apartat 2 de l'article 23 del Conveni estableix que cada Estat contractant ha de designar l'autoritat o les autoritats competents per lliurar el certificat i que ha de notificar al Ministeri d'Afers Estrangers dels Països Baixos (dipositari del Conveni) aquesta designació en dipositar l'instrument de ratificació o d'adhesió i que amb posterioritat ha de notificar qualsevol modificació pel que fa a la designació d'aquestes autoritats;

Atès que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 25 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, el Govern, en la sessió del 7 de

setembre del 2016 ha acordat modificar la declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 23 del Conveni;

Atès que, d'acord amb l'apartat 2 de l'article 25 de la Llei esmentada, el Govern ho ha comunicat als coprínceps i al Consell General;

Es publica la modificació de la declaració relativa a l'article 23 del Conveni per la qual es designa una nova autoritat competent, que queda modificada de la manera següent:

“De conformitat amb l'article 23.3 del Conveni, el Principat d'Andorra declara que l'autoritat competent per lliurar el certificat previst a l'article 23.1 és l'autoritat següent:

Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència
Departament d'Afers Socials i Joventut
Avinguda Princep Benlloch núm. 30, 4a planta
AD 500 Andorra la Vella

Número de telèfon: +376 874 800

Número de telefax: +376 829 347

E-mail: adopcions.infancia@andorra.ad i
adopcions_andorra@govern.ad”

4- IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

4.4.1 Preguntes

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 23 d'octubre del 2019, ha examinat la pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 16 d'octubre del 2019, relativa amb el seguiment de l'evolució de BPA i d'acord amb els articles 18 i 130 del Reglament del Consell General ha acordat admetre-la a tràmit i ordenar la seva publicació, (Reg. Núm. 908).

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 23 d'octubre del 2019

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Molt Il·lustre Senyora,

El sotasignat, Joaquim Miró Castillo, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, d'acord amb el que preveu el Capítol Quart del Reglament del Consell General, formulo la pregunta següent perquè es respongui pel Govern, de forma oral, davant el ple del Consell General.

Pregunta que es formula en relació amb el seguiment de l'evolució de BPA

En data 5 de juliol es va presentar una demanda d'informació al Govern en la qual es demanava els balanços detallats de l'entitat BPA corresponents als exercicis 2014 al 2018.

En data 19 d'agost el Sr. **Albert Hinojosa**, president de l'AREB contesta que no es pot lliurar la documentació requerida, ja que BPA continua essent una entitat de "naturalesa privada", i això encara que la totalitat de les seves accions varen ser subscrietes per l'AREB.

Al mateix temps i en la mateixa resposta el Sr. Hinojosa manifesta que segons la llei 8/2015, article 47 apartat 1, les dades, els documents i les informacions que estiguin en poder de l'AREB són de caràcter reservat.

Com efectivament diu el Sr. Hinojosa, l'entitat BPA és una societat privada i sotmesa al dret privat, però de titularitat pública en detenir-ne l'AREB el 100% de les accions en ser-ne soci únic, convindrem doncs que l'AREB en tant que Administrador de BPA, haurà dipositat els comptes al Registre de Societats dels exercicis 2014 fins al 2018.

D'acord amb el que disposa l'article 44.1 de la llei 8/2015, del 2 d'abril, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries *"Amb una periodicitat almenys anual, el President del Consell d'Administració de l'AREB ha de comparèixer davant el Consell General amb la finalitat d'informar sobre l'evolució de les activitats de l'AREB i sobre els elements fonamentals de la seva actuació economicofinancera"*.

Per tot el que s'ha exposat, es demana a Govern:

Ha dipositat l'AREB en tant que Administrador Únic de BPA i en compliment de la Llei, els comptes de BPA corresponents als exercicis 2014-15-16-17-18 al registre de societats? La informació sobre BPA que l'AREB ha denegat al nostre grup parlamentari en les seves respostes de 19 d'agost i 8 d'octubre de 2019, l'ha traslladat al ministre de Finances a través de l'informe trimestral a què l'obliga l'art. 44.3 de la Llei 8/2015? Quantes vegades ha comparegut el Sr. Hinojosa davant del Consell general en aquests darrers anys? Té pensat Govern què fer perquè es produeixi aquesta compareixença davant la passivitat de l'AREB?

Pregunta que haurà de respondre's, de forma oral, en el si del Consell General.

Consell General, 16 d'octubre del 2019

Joaquim Miró Castillo

Conseller General

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 23 d'octubre del 2019, ha examinat la pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 22 d'octubre del 2019, relativa al **conveni de col·laboració entre el Govern i la Cambra de Comerç sobre el projecte de l'aeroport a Andorra** i d'acord amb els articles 18 i 130 del Reglament del Consell General ha acordat admetre-la a tràmit i ordenar la seva publicació, (Reg. Núm. 916).

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 23 d'octubre del 2019

Roser Suñé Pascuet

Síndica General

Molt Il·lustre Senyora,

El sotasignat, Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, d'acord amb el que disposa el capítol quart del títol IV del Reglament del Consell General, formulo la següent pregunta perquè sigui resposta pel Govern, de forma oral, davant el ple del Consell General.

Pregunta que es formula amb relació al conveni de col·laboració entre el Govern i la Cambra de Comerç sobre el projecte de l'aeroport a Andorra

Ateses les manifestacions del ministre d'Economia i Presidència, Jordi Gallardo i del president de la Cambra de Comerç, Miquel Armengol, publicades el propassat 11 d'octubre en el Periòdic d'Andorra, on es feia referència al fet que el Govern d'Andorra i la Cambra de Comerç haurien signat un conveni de col·laboració per finançar estudis en l'àmbit d'infraestructures, es demana a Govern:

De quins estudis es tracta? A quant ascendeix aquest finançament? De quins diferents estudis estem parlant? Creu el Govern que és el rol de la Cambra de Comerç encarregar-se de planificar les infraestructures nacionals? Tenim alguna mala notícia que no sapiguem sobre l'aeroport per al qual fins avui ha apostat el Govern d'Andorra tant tàcticament com econòmicament?

Consell General, 22 d'octubre del 2019

Jordi Font Mariné

Conseller General

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

4.4.2 Respostes escrites

Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar la resposta del Govern a les preguntes formulades pels M. I. Srs. Jordi Font Mariné, Rosa Gili Casals, Pere López Agràs, Joaquim Miró Castillo, Roger Padreny Carmona, Judith Salazar Álvarez i Susanna Vela Palomares, consellers generals del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 3 de setembre del 2019, relatives a **la situació del secretari d'Estat d'Economia, Salustià Chato**, i publicades en el Butlletí del Consell General número 54/2019, de data 4 de setembre.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 d'octubre del 2019

Roser Suñé Pascuet

Síndica General

Cap de Govern

Preguntes amb resposta escrita (Reg. núm. 0749)

Preguntes amb resposta escrita del Govern relatives a la situació del secretari d'Estat d'Economia, Salustià Chato, formulades pels M. I. Srs. Jordi Font Mariné, Rosa Gili Casals, Pere López Agràs, Joaquim Miró Castillo, Roger Padreny Carmona, Judith Salazar Álvarez i Susanna Vela Palomares, conselleres i consellers generals del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Amb caràcter previ cal recordar que en el moment de respondre a aquestes preguntes el Govern ja ha cessat al Sr. Salustià Chato Ciprés com a secretari d'Estat d'Economia i Empresa, atès que aquest cessament va tenir lloc el passat 11 de setembre.

A més, cal recordar que a partir del moment en què el Sr. Salustià Chato va ser nomenat secretari d'Estat, ja no es regia per la Llei de la Funció Pública, sinó per la Llei del Govern.

D'altra banda, les declaracions del cap de Govern van tenir lloc en un moment en què el Govern no tenia constància que el Sr. Chato continuava exercint la seva activitat esportiva. De fet, un cop el Govern va tenir coneixement d'aquest fet, va decidir cessar immediatament el Sr. Chato, en considerar que havia desatès un requeriment del seu ministre de tutela, que l'havia instat a aturar la seva activitat

d'àrbitre i delegat de camp durant l'exercici de la seva responsabilitat com secretari d'Estat.

1. Què entén el Govern per una activitat pública i notòria? El fet que, segons el Govern, l'activitat fos pública i notòria és un element exonerador de responsabilitat?

Tal com va expressar el cap de Govern en les declaracions davant els mitjans de comunicació el passat 2 de setembre, les activitats de caràcter esportiu que feia el Sr. Chato eren públiques i notòries.

Aquesta afirmació es fonamenta en primer lloc en el fet que, segons va expressar el Sr. Chato al seu ministre un cop es va donar a conèixer per un mitjà de comunicació del país que havia exercit tasques d'àrbitre i de delegat de camp, tots els seus superiors jeràrquics d'ençà dels anys 1990 en què havia començat a treballar per compte de l'Administració general, n'havien estat assabentats per ell mateix, que els ho havia comunicat verbalment diverses vegades.

D'altra banda, també es fonamenta en el fet que l'activitat esportiva del Sr. Chato era una activitat que es desenvolupava en el marc de partits de futbol i, per tant, d'esdeveniments on hi són presents un gran concurrència de persones.

Per tant, quan es va exposar que l'activitat era pública i notòria, es feia referència al fet que no s'havia fet mai de manera clandestina ni amagada del públic, ni del coneixement de la gent.

Així doncs, tenint en compte que segons l'article 75, apartat 4, de la Llei de la Funció Pública vigent, si uns dels superiors jeràrquics constata que un funcionari exerceix una altra activitat, l'ha de requerir per regularitzar la seva situació demanant una autorització escrita a aquest efecte, la qual cosa no es va produir en cap cas durant els anys en què el Sr. Chato, malgrat ser funcionari, exercia una activitat d'àrbitre i de delegat de camp, cal entendre que aquest darrer no va incórrer en responsabilitat des de la perspectiva de la Llei esmentada. En efecte, només ho hagués fet i se l'hagués pogut per tant sancionar en el supòsit que malgrat haver estat requerit a l'efecte de regularitzar la seva situació, no ho hagués fet, o que un cop haver-ho sol·licitat i no havent estat autoritzat pel Govern, hagués continuat exercit l'activitat esmentada.

2. Quin és el termini raonable perquè una activitat pública i notòria sigui acceptada, validada i exonerada de responsabilitats per l'executiu, encara que aquesta contravingui les disposicions d'una Llei?

Tal com s'ha expressat en la resposta a la pregunta anterior, el Sr. Chato no va incomplir les

disposicions de la Llei de la Funció Pública atès que mai se li havia cursat un requeriment previ per part dels seus superiors jeràrquics a l'efecte de regularitzar l'exercici de la segona activitat que portava a terme, tal com exigeix l'article 75.4 de la Llei de la Funció Pública vigent, i tal com exigia abans l'article 61.2 de la Llei de la Funció Pública aprovada l'any 2000.

3. Amb aquest cas, per què el Govern no va actuar tal com especifica l'article 61 de la llei vigent, en el moment dels fets?

En primer lloc cal posar de manifest que durant el mandat d'aquest Govern, i de fet des de principis d'enguany, no és aplicable l'article 61.2 de la Llei de la Funció Pública aprovada l'any 2000, sinó l'article 75.4 de la Llei de la Funció Pública vigent. Dit això, durant el mandat d'aquest Govern i a partir del moment en què es va nomenar al Sr. Chato secretari d'Estat, en haver esdevingut un funcionari en situació d'excedència, ja no li era aplicable la Llei de la Funció Pública, sinó la Llei del Govern, raó per la qual no procedia que el Govern actués en relació amb el Sr. Chato d'acord amb les disposicions de la primera Llei esmentada.

Tanmateix, amb independència de que ja no li fos d'aplicació la Llei de la Funció Pública, el ministre de Presidència, Economia i Empresa va instar al Sr. Chato, abans de proposar-ne el seu nomenament com a secretari d'Estat, per tal que cessés la seva segona activitat de caràcter esportiu, a la qual cosa el Sr. Chato es va comprometre. I precisament és quan es va constatar de forma sobrevinguda i posterior a les declaracions del cap de Govern que el Sr. Chato havia continuat portant a terme aquesta activitat que se'l va cessar, en haver incomplert una instrucció precisa i taxativa del seu ministre.

4. Ens pot explicar el Govern per quina raó es va eximir de cotització a la CASS, temporalment, els àrbitres esportius?

Aquesta és una decisió que es va adoptar l'any 2015 aproximadament i que per tant no correspon explicar a aquest Govern. Dit això, la informació de què es disposa és que s'hauria

optat per eximir de cotització de la CASS els àrbitres, ja que formen part d'un cos que requereix ser independent per portar a terme convenientment les seves tasques, la qual cosa podia ser posada en entredit si se'ls cotitzava per part d'un club o una federació. De la mateixa manera, en aquell moment es va considerar que tampoc era una opció raonable obligar als àrbitres a esdevenir treballadors per compte propi. Per aquest motiu, en la disposició addicional tercera del Reglament del procediment de cotització i de recaptació de la Seguretat Social, els àrbitres han quedat eximits de cotització a la CASS

fins que una disposició específica reguli el règim de cotització d'aquest col·lectiu.

5. Quina consideració especial tenen els àrbitres que no tinguin cap més activitat amb retribució?

Es fa remissió a la resposta donada a la pregunta anterior.

6. Per quina raó no s'ha regulat encara, quatre anys després, aquesta qüestió?

El Govern desconeix per quin motiu no s'ha desenvolupat encara el règim de cotització dels àrbitres però es compromet a treballar-hi sense demora.

7. Què passaria en el cas que un àrbitre es lesioni, mentre exerceix les seves tasques? Qui pagaria la baixa laboral, les despeses mèdiques, d'hospitalització i el complement del 100% del salari?

Segons les consultes efectuades a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, si una persona declarada a la CASS per una altra professió que, a més, exerceix d'àrbitre sense declarar aquesta activitat, tal com permet la normativa, i que es lesioni durant l'exercici d'aquesta activitat, la CASS es faria càrrec de la cobertura sanitària en ser un assegurat d'aquesta institució. Per tant, en aquesta situació l'assegurat tindria la mateixa cobertura que qualsevol altre assegurat que es lesionés fora de la seva jornada laboral. En canvi, si l'àrbitre en qüestió no està declarat a la CASS per a una altra professió, quedaria sense cobertura mèdica.

8. Hi ha altres casos d'activitats econòmiques en els quals les persones que les efectuen no estan assegurades a la CASS? Quins són, si és que existeixen?

Els àrbitres són la única activitat econòmica que té aquest tractament específic.

9. Totes les altres activitats professionals remunerades, que no siguin d'àrbitre i que ostentava el senyor Salustià Chato, van ser cotitzades a la CASS (delegat de camp, formador,...)?

Segons ha manifestat reiteradament el Sr. Chato, totes les altres activitats professionals remunerades que exercia, a banda de la d'àrbitre, a l'empara de la disposició addicional tercera

del Reglament del procediment de cotització i de recaptació de la Seguretat Social, van ser degudament cotitzades a la CASS.

10. A quina autorització es refereix el Cap de Govern en les seves declaracions del dilluns 2 de setembre? En quina disposició legal es troba regulada aquesta?

Les declaracions en qüestió del cap de Govern es fonamenten en les disposicions de l'article 75 de la Llei de la Funció Pública vigent a què s'ha fet referència anteriorment i a què fa referència també la resposta a la pregunta següent.

11. Existeix algun sistema d'autoritzacions discrecionals per permetre que alguns funcionaris puguin fer activitats professionals? Si és així, quantes han estat acceptades? Quantes refusades? Per quines raons? En quins àmbits?

Tal com s'exposa en l'article 75.1.e), de la Llei de la Funció Pública vigent, el Govern per mitjà d'un Decret pot autoritzar l'exercici d'una altra activitat més enllà de la tasca de funcionari o treballador públic. En aquest sentit, de manera general, el Govern valora si hi ha o no una incompatibilitat per autoritzar aquesta segona activitat en relació amb l'activitat que exerceix principalment el funcionari o treballador pública (es considera incompatible, per exemple, que es tracti de la mateixa activitat professional però exercida en el sector privat, o que l'activitat estigui supervisada o regulada pel sector públic on treballa l'interessat, la qual cosa podria suggerir que hi pot haver un tracte més favorable). I també es valora si la segona activitat repercuteix de forma positiva des de la perspectiva de l'interès general.

Durant aquesta legislatura el Govern ha autoritzat nou de les deu sol·licituds que han estat demanades, i una està pendent de ser resolta al dia d'avui. De les nou sol·licituds, set són per exercir una segona activitat en l'àmbit de les federacions o els clubs esportius, una en l'àmbit de l'ensenyament superior, i una en l'àmbit de l'empresa privada.

Andorra la Vella, 16 d'octubre del 2019

Xavier Espot Zamora
Cap de Govern

Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar la resposta del Govern a les preguntes formulades per la M. I. Sra. Rosa Gili Casals, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 4 de setembre del 2019, relatives al centre Sociosanitari El Cedre, i publicades en el Butlletí del Consell General número 55/2019, de l'11 de setembre.

La documentació complementària d'aquesta resposta es troba a la disposició dels consellers generals en els serveis de la secretaria del M. I. Consell General.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 22 d'octubre del 2019

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Ministeri de Salut**Preguntes amb resposta escrita del Govern (Reg. núm. 0750)**

Preguntes amb resposta escrita del Govern relatives al centre Sociosanitari El Cedre, formulades per la M. I. Sra. Rosa Gili Casals, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Es demana:

1. Quants residents té actualment el Centre Sociosanitari El Cedre? Es demana la distribució per plantes així com el grau de dependència dels residents i els règims d'assistència necessaris (assistits i no assistits).

Actualment, el Centre Sociosanitari El Cedre (CSS El Cedre) té 150 persones ingressades distribuïdes en 24 hores, al Centre de Dia i en el programa Respir. A continuació es presenta la distribució per planta i s'especifica el grau de dependència i el règim d'assistència.

PLANTA 1	PLANTA 2	PLANTA 3
Total per planta: 30	Total per planta: 32	Total per planta: 32
Assistits: 17 residents No assistits: 13 residents	Assistits: 16 No assistits: 16	Assistits: 23 No assistits: 9
GDA 1: 6 residents 2: 7 residents 3: 8 residents 4: 6 residents 5: 3 residents	GDA 0: 3 residents 1: 1 residents 2: 4 residents 3: 8 residents 4: 5 residents 5: 11 residents	GDA 0: 2 residents 1: 3 residents 2: 3 residents 3: 7 residents 4: 1 residents 5: 16 residents
PLANTA 4	PLANTA 5	
Total per planta: 30	Total per planta: 26	
Assistits: 25 No assistits: 5	Assistits: 15 No assistits: 11	
GDA 0: 2 residents 1: 0 residents 2: 3 residents 3: 8 residents 4: 0 residents 5: 17 residents	GDA 1: 5 residents 2: 3 residents 3: 8 residents 4: 3 residents 5: 7 residents	

GDA*: Grau de dependència d'Andorra

2. Quants d'ells necessiten assistència sanitària constant (graus de dependència de 3 a 5)?

Per qualificar el grau de dependència d'Andorra (GDA), tal com estableix la normativa vigent, es tenen en compte les necessitats d'ajuda que requereix el sol·licitant per fer les activitats bàsiques de la vida diària. A aquest efecte, es consideren «activitats bàsiques de la vida diària» les següents: alimentar-se, rentar-se, vestir-se, la cura de la persona, la regulació de la micció/defecació, utilitzar el lavabo, les transferències corporals, desplaçar-se dins de casa, desplaçar-se fora de casa i prendre decisions. Així doncs, el GDA de l'usuari no mesura les necessitats d'assistència sanitària. Hi pot haver usuaris amb un GDA elevat i que des del punt de vista sanitari no necessitin atencions excessives donat que la seva comorbiditat és baixa.

Fet aquest aclariment i observant el perfil mèdic actual dels residents del CSS El Cedre, es pot afirmar que, independentment del seu GDA, tots necessiten en algun moment assistència mèdica d'una forma més o menys periòdica, de la mateixa forma que la necessitarien si residissin en el seu domicili.

3. Amb quina periodicitat s'actualitzen els graus de dependència? Qui ho fa?

Els graus de dependència dels usuaris del CSS El Cedre es valoren mensualment. Se'ls fan passar diversos tests d'escala de valoració (Barthel, Lawton i Brody, Pfeiffer), el resultat dels quals és analitzat i valorat pel responsable del centre i s'actualitza el GDA, si escau.

4. El Centre Sociosanitari El Cedre és un centre d'atenció a persones grans i/o discapacitades, que requereixen una atenció sanitària i social. De forma continuada i estable segons la mateixa definició del SAAS. Tenint en compte aquesta consideració, quins ràtios de personal li són aplicables?

El CSS El Cedre, des del seu inici i després de la fusió amb la residència Solà d'Enclar, ha estat denominat un centre sociosanitari i ha acollit persones i malalts de tipologia molt diversa.

Una anàlisi acurada, feta l'any 2016, sobre les característiques de les persones ingressades en aquest centre va mostrar que només un 30% corresponia a malalts amb el perfil de requerir una atenció sociosanitària. Aquesta atenció es defineix com la que necessiten les persones grans afectades d'algunes comorbiditats i que, després d'una agudització d'alguna de les seves malalties o un esdeveniment sobrevingut, necessiten un període més o menys llarg, però limitat en el temps, per recuperar-se i poder tornar al seu estat i entorn previs.

La resta de residents, l'altre 70%, eren persones grans amb un cert grau de fragilitat i, com que les famílies no disposaven del recurs necessari per atendre-les al seu domicili, eren ingressades en el centre. Aquest perfil correspon al de les persones que acullen les residències assistides per a la gent gran i generalment comporta una estada indefinida fins al final de vida.

Aquesta barreja de tipologies de persones i malalts fràgils amb diferents necessitats que, de forma crònica, han sigut els usuaris del centre portava a una ineficiència dels recursos emprats, que en estar més orientats al perfil sociosanitari feia que, per una part, hi hagués una tendència a hipersanitaritzar i hipermedicalitzar l'assistència a aquestes persones i, per una altra part, es descuidessin tasques més específiques que podien contribuir a una estada personalitzada i orientada a les necessitats individuals.

En aquest context, i seguint els models més avançats per a aquest tipus d'atenció que estan implantant els països més capdavanters en aquesta matèria, es va decidir contractar els serveis d'una empresa espanyola amb una gran experiència en atenció residencial a la gent gran per contrastar aquesta anàlisi i per donar suport a la reorientació del CCS El Cedre. Aquesta empresa, Fundació Matia, va corroborar el diagnòstic fet internament i estant acompanyant en la transformació del Centre cap a un espai residencial sota el model de l'atenció centrada en la persona (model ACP).

Per complementar la transformació del CCS El Cedre, el SAAS ha posat en marxa una unitat de convalescència que ha de servir per cobrir la necessitat sociosanitària de proveir una recuperació funcional de les persones grans que, per les característiques de la seva patologia o per mancances de suport en el seu domicili, no puguin fer aquesta recuperació a casa seva, un cop superat l'episodi agut que els ha portat a ingressar uns dies a l'hospital. Aquest ingrés a la Unitat de Convalescència té una estada limitada que va des d'un mes fins a sis mesos, segons les necessitats de la recuperació de la persona, i sempre acaba amb una alta cap al domicili o cap a un centre residencial. Per a aquesta unitat, el SAAS ha proveït personal d'infermeria i auxiliars de nova contractació i ha dedicat recursos addicionals de metge i de fisioterapeuta.

Per una altra part, estem en la fase de transformar el CCS El Cedre en una residència assistida d'estada perllongada i indefinida, seguint l'orientació de les institucions més avançades en aquest sector que organitzen una assistència totalment centrada en la persona i que vetlla perquè els residents puguin gaudir d'un entorn i un pla d'activitats personalitzat i adaptat a les seves necessitats i preferències.

Per arribar a l'organització necessària per complir aquest objectiu, s'estan executant canvis en el perfil dels professionals:

- S'ha contractat un metge geriatre format i amb experiència en aquest model assistencial.
- S'ha canviat el perfil del treball social.
- Es reduirà progressivament el nombre d'infermers/es i s'incrementarà el nombre d'auxiliars amb formació en el model d'assistència centrada en la persona (ACP). Cada auxiliar tindrà sis residents de referència i a tots ells se'ls farà el pla d'acollida, control i seguiment de les activitats de la vida diària, i seran el contacte de referència amb les famílies. Les funcions d'infermeria seran l'atenció a la consulta conjuntament amb el metge, proveir les cures necessàries i supervisar la medicació que s'ha d'administrar.

També s'ha canviat el model d'atenció mèdica; a l'ingrés de la persona es fa una avaluació mèdica i un

pla d'intervenció continuat d'una forma similar al que li faria el metge de família si la persona estigués en el seu domicili. A partir d'aquí, qualsevol necessitat d'atenció és prestada pel metge del Centre i per un infermer/a amb el suport del metge geriatre, i si en algun moment es requereix una consulta especialitzada, se sol·licita puntualment seguint el model de la via d'atenció preferent.

Atenent que a Andorra no hi ha cap regulació de les ratios, la Fundacion Matia es va basar en el decret “*Catálogo de Servicios Residenciales para personas mayores*” de la Diputacion Foral de Guipuzkoa, proposant la següent plantilla pel CSS El Cedre:

- Equip d'auxiliars: 5 auxiliars de matí i 5 auxiliars de tarda per a totes les plantes, a excepció de Centre de dia que hi haurien 3 auxiliars de matí i 3 de tarda.
- Equip d'Infermeria: 2 infermeres de dia, 1 infermera de dilluns a divendres per al control del procés de malaltia de les persones i 1 infermera de nit.
- Equip Mèdic: 1 metge de capçalera, 1 geriatra, 1 psiquiatra i 1 metge de Rehabilitació.
- Equip Interdisciplinari: 1 treballador social, 1 psicòleg, 1 terapeuta ocupacional, 1 logopeda, 1 educador social, 1 animador i 2 fisioterapeutes.

5. Quina és la dimensió de la plantilla global del Centre Sociosanitari? Desglossar-ho per categories (coordinador, infermers referents, infermeres de planta, metges, auxiliars, persones assignades a la gestió de l'alimentació dels residents, al manteniment del centre,...). Es demana la descripció dels llocs de treball i la llista de les tasques assignades.

El Centre Sociosanitari El Cedre té actualment una plantilla global integrada 103 professionals per cobrir 97,33 FTE, tal i com es detalla a continuació

CATEGORIA LABORAL	PERSONES	FTE	CATEGORIA LABORAL	PERSONES	FTE
Administratiu/iva	2	2	Fisioterapeuta	2	1,75
Auxiliar administració (2px)	2	2	Infermer/a	16	16
Auxiliar de manteniment (2px)	2	2	Infermer/a referència	2	2
Auxiliar hoteleria	10	10	Logopeda	1	1,005
Auxiliar infermeria	58	54,5	Monitor DAP/CSS	1	0,75
Coordinador assistencial	1	1	Podòleg	1	0,2
Educador social	1	0,675	Portalliteres	1	1
Facultatiu nivell III	1	1	Terapeuta ocupacional	1	0,825
Facultatiu nivell IV	1	0,625	TOTAL PLACES	103	97,33

S'adjunta en l'**annex I**, les principals tasques que realitzen els professionals de El Cedre, si bé cal tenir en compte que amb la implantació del Model d'Atenció Centrat en la Persona (ACP) aquestes tasques canviaran substancialment.

Per altra part s'adjunten els **annexos 2- 16** amb la descripció dels llocs de treball genèrics.

6. Quantes persones treballen al Cedre? Especificar quines funcions tenen les persones que hi treballen.

Actualment totes les posicions descrites en la resposta a la pregunta 5 estan cobertes.

7. Com es reparteixen aquestes persones a les diferents plantes durant el dia? Durant la nit?

A continuació es presenta com es reparteix la plantilla del Centre per plantes en les diferents franges horàries.

PLANTA 1	PLANTA 2	PLANTA 3
DIA	DIA	DIA
1 infermera (12 h)	1 infermera (12 h)	1 infermera (12 h)
3 auxiliars d'infermeria (13 h)	3 auxiliars d'infermeria (13 h)	3 auxiliars d'infermeria (13 h)
1 auxiliar d'infermeria (4 h)	1 auxiliar d'infermeria (4 h)	1 auxiliar d'infermeria (8 h)
1 auxiliar d'hoteleria (8-11, 13-15, 19-20.20 h)	1 auxiliar d'hoteleria (8-11, 13-15, 19-20.20 h)	1 auxiliar d'hoteleria (8-11, 13-15, 19-20.20 h)
PLANTA 4	PLANTA 5	
DIA	MATÍ I TARDA	
1 infermera (12 h)	1 infermera (8 a 16.30 h)	
3 auxiliars d'infermeria (13 h)	2 auxiliars d'infermeria (13 h)	
1 auxiliar d'infermeria (8 h)	1 auxiliar d'infermeria (9 a 14 h)	
1 auxiliar d'hoteleria (8-11, 13-15, 19-20.20 h)		

A les nits sempre hi ha una infermera i cinc auxiliars d'infermeria (una per planta). Pel que fa als caps de setmana, sempre es compta amb una infermera i una auxiliar d'infermeria 12 hores, complementada per una auxiliar de 9 a 14 hores.

8. Quantes persones han estat de baixa durant l'any 2018? Durant els vuit primers mesos del 2019?

L'any 2018, 38 professionals del Centre van estar de baixa en algun moment, fet que va originar 60 períodes de baixa (23 dels quals d'una durada inferior a quinze dies).

Durant els mesos transcorreguts del 2019, el nombre de professionals del centre que va estar de baixa en algun moment va ser de 39, amb 49 períodes de baixa (15 dels quals d'una durada inferior a quinze dies).

9. Quines funcions ocupen les persones de baixa?

Les categories laborals de les persones que han estat de baixa en el transcurs del 2018 són les següents:

	Nombre de professionals	Nombre de baixes	Tipologia
Administratiu/iva	1	1	M
Auxiliar administratiu/iva	1	2	M
Auxiliar de manteniment	1	1	AT
Auxiliar d'infermeria	26	44	32 M, 9 AT, 3 MA
Bugader/a	3	5	1 M, 3 AT
Coordinador/a d'Infermeria	1	1	M
Infermer/a	4	4	3 M, 1 AT
Portalliteres	1	1	AT

AT: Accident de treball; M: Malaltia; MA: Maternitat

Les categories laborals de les persones que han estat de baixa en el transcurs del 2018 (gener-agost 2018) són les següents:

	Nombre de professionals	Nombre de baixes	Tipologia
Administratiu/iva	1	1	M
Auxiliar de manteniment	1	1	AT
Auxiliar d'infermeria	25	32	18 M, 7 AT
Bugader/a	4	5	M
Coordinador/a d'Infermeria	1	1	M
Infermer/a	7	9	6 M, 1 AT

AT: Accident de treball, M: Malaltia; MA: Maternitat

10. Quin procediment de reforç de reemplaçament s'utilitza per suplir les mancances de personal?

L'article 21.6 de la Llei 18/2019, del 15 de febrer del 2019, del pressupost per a l'exercici 2019, diu el següent: "Durant l'exercici 2019 les baixes mèdiques de fins a quaranta-cinc dies no es poden cobrir amb personal eventual extern. El ministre encarregat de les finances, amb l'informe previ de la Secretaria d'Estat de Funció Pública i amb el vistiplau del Govern, pot autoritzar la cobertura de baixes mèdiques d'una durada superior a quaranta-cinc dies."

També especifica que, de manera excepcional, es poden cobrir baixes amb una durada inferior a quaranta-cinc dies per donar resposta a les necessitats de personal assistencial per motius d'urgència sanitària o sociosanitària. En aquests casos, el director general del SAAS pot autoritzar la cobertura de baixes mèdiques dels col·lectius de personal assistencial amb l'informe previ del Servei de Recursos Humans. Posteriorment, ha d'informar el Consell Directiu del SAAS d'aquestes contractacions amb la justificació corresponent. Basant-se en aquesta especificitat, el SAAS intenta cobrir amb la màxima brevetat i celeritat possible totes les baixes inferiors a 45 dies per tal de perjudicar el mínim possible el Servei i la consegüent disminució de la qualitat assistencial. Actualment, sol·licitem l'autorització, previ informe de l'Àrea de Persones, els primers dies de baixa, i es facilita d'aquesta forma la cobertura de les baixes durant els primers quinze dies.

11. El Govern pot explicar les causes que pugui justificar la gran quantitat de baixes d'aquests períodes.

L'estudi que s'ha realitzat al CSS El Cedre, mitjançant la Fundació Matia, ha posat en relleu que els horaris de 12 hores en un centre d'aquestes característiques no són recomanables per la important càrrega física i emocional a què estan sotmesos els professionals que atenen els usuaris. Aquesta podria ser una de les causes de les baixes per malaltia.

Amb la implantació del Model d'atenció centrada en la persona està previst eliminar els torns laborals de les auxiliars d'infermeria de 12 hores per convertir-los en jornades de 7 hores.

12. Hi ha representants dels treballadors al Centre Sociosanitari El Cedre? S'ha iniciat el procés d'eleccions?

Els treballadors del CSS El Cedre estan representats pel Comitè d'Empresa del SAAS, igual que tots els professionals de les unitats organitzatives que integren el Servei. El Comitè d'Empresa del SAAS va ser constituït formalment en l'assemblea de treballadors el mes de febrer del 2019.

Andorra la Vella, 18 d'octubre del 2019

Joan Martínez Benazet
Ministre de Salut

4- IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

4.4.8 Propostes d'acord, propostes de resolució i mocions

Edicte

La Sindicatura, en la seva reunió del dia 23 d'octubre del 2019, ha examinat la **Proposta d'acord de reconeixement de la crisi climàtica i de declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica**, que li han tramès els M. I. Srs. Carles Enseñat Reig, president del Grup Parlamentari Demòcrata, Marc Magallon Font, president suplent del Grup Parlamentari Liberal i Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells, president del Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, i exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1- D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Proposta d'acord i procedir a la seva tramitació com a tal.

2- D'acord amb l'article 139, ordenar la seva publicació i obrir un període de quinze dies per a la presentació d'esmenes. Aquest termini finalitza el dia 14 de novembre del 2019, a les 17.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 23 d'octubre del 2019

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

A la Sindicatura

D'acord amb el que disposa l'article 139 del Reglament del Consell General, els Grups Parlamentaris Demòcrata, Liberal i Ciutadans Compromesos adrecen a la Sindicatura la següent **Proposta d'acord sobre el reconeixement de la crisi climàtica i la declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica** perquè, un cop sigui admesa a tràmit, publicada i sotmesa a presentació d'esmenes als grups parlamentaris i Consellers Generals, sigui debatuda en el Ple del Consell General.

Casa de la Vall, 18 d'octubre del 2019

Carles Enseñat
President GP Demòcrata

Marc Magallon
President suplent GP Liberal

Carles Naudi
President GP Ciutadans Compromesos

Proposta d'acord de reconeixement de la crisi climàtica i de declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica

Exposició de motius

La Constitució del Principat d'Andorra preveu en l'article 31 que és funció de l'Estat vetllar per la utilització racional del sòl i de tots els recursos naturals, amb la finalitat de garantir a tothom una qualitat de vida digna, de restablir i mantenir per a les generacions futures un equilibri ecològic racional en l'atmosfera, l'aigua i la terra, i de defensar la flora i la fauna autòctones.

L'equilibri ecològic racional per a les generacions futures al qual fa referència el capítol sobre els drets i principis econòmics, socials i culturals de la Carta Magna, es veu amenaçat pels impactes que les evolucions climàtiques estan produint sobre els diferents ecosistemes, tant a escala global com a escala local.

L'escalfament del sistema climàtic és inequívoc, tal com es dedueix dels augments de temperatura de l'atmosfera i dels oceans, de la disminució de les quantitats de neu i gel, i de l'augment del nivell del mar. Molts dels canvis observats des de la dècada de 1950 no tenen precedents en dècades ni en mil·lennis. Així ho posen de manifest els informes d'avaluació del cinquè cicle del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Clima.

Des de mitjans del segle XX s'han observat canvis en la freqüència i intensitat de molts esdeveniments meteorològics i climàtics extrems. Alguns d'aquests canvis s'han relacionat amb la influència humana, incloent-hi la disminució de les temperatures fredes extremes, l'augment de les temperatures càlides extremes, l'increment anormalment alt del nivell de la mar i el creixement del nombre d'episodis de precipitacions intenses en diverses regions.

El darrer estiu ha estat inusualment càlid, i s'han batut a tot Europa, però també a casa nostra, rècords absoluts de temperatures tant pel que fa a les màximes com a les mínimes. D'acord amb les projeccions climàtiques més recents, els valors excepcionals observats durant aquesta canícula seran valors habituals en les properes dècades. És molt probable que les onades de calor es produeixin amb més freqüència i que siguin de més durada, i que els esdeveniments extrems de precipitació siguin més intensos.

Després que en la XXI Conferència de les parts del Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic, s'adoptés l'Acord de París el 12 de desembre del 2015 per millorar l'aplicació del

Conveni, el cap de Govern el va signar en la primera tanda de signatures que va tenir lloc a la seu de les Nacions Unides a Nova York el 22 d'abril del 2016, i el Consell General el va ratificar per unanimitat el 30 de novembre del 2016. L'Acord va entrar en vigor el 4 de novembre del 2016, un cop que no menys de 55 parts de la Convenció, les emissions estimades de les quals representen globalment almenys un 55% del total de les emissions mundials de gasos amb efecte d'hivernacle, dipositessin els instruments de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.

L'Acord de París ha suposat un punt d'inflexió en l'actuació contra el canvi climàtic. Després d'anys de negociacions, els països van acordar limitar l'augment de la temperatura global per sota de 2 graus centígrads, i esforçar-se per tal que l'increment es mantingui a 1,5 graus.

Ara bé, amb els compromisos plantejats per les parts, sense esforços addicionals als que es fan per reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, avui en dia, s'espera un augment global de les emissions impulsat per les activitats econòmiques i el creixement de la població mundial. La temperatura superficial global mitjana l'any 2100 per als escenaris de referència –sense mitigació addicional– se situarà entre 3,7 °C i 4,8 °C, per sobre de la mitjana del període 1850-1900, i aquest interval podria augmentar fins a 2,5 °C i a 7,8 °C quan s'hi inclou la incertesa del clima (entre els percentils 5% i 95%), considerant els diferents models climàtics.

Per limitar l'escalfament per sota de 2 °C respecte als nivells preindustrials, caldria seguir probablement escenaris d'emissions en els quals s'assoleixin per a l'any 2100 concentracions de CO₂ equivalents a l'entorn de 450 parts per milió (ppm). Aquests escenaris es caracteritzen per arribar al 2050 a reduccions de les emissions globals d'entre el 40% i el 70% en comparació de les del 2010, i a la neutralitat de carboni el 2100.

Malauradament, l'11 de maig passat els sensors de l'observatori de referència de Mauna Loa, a Hawaii, van registrar una concentració atmosfèrica de diòxid de carboni (CO₂) que sobrepassava per primera vegada des de l'antiguitat de la humanitat les 415 parts per milió (ppm). Com a referència de l'evolució, el 2017 ja va situar-se per sobre de 410 ppm.

Mantenir l'escalfament per sota del llindar de 2 °C és d'interès (ambiental, social i econòmic) i assequible, i així ho posa de manifest el Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Clima (GIEC) en el seu informe especial sobre els 1,5 °C (SR1.5, 2018). El GIEC és clar en la seva advertència: les conseqüències derivades de l'actual model basat en els combustibles fòssils seran catastròfiques en el

futur; les decisions o inaccions d'avui tindran conseqüències en el demà.

En els darrers anys, diverses iniciatives populars han clamat per l'acció decidida dels governs, i han requerit la declaració de la urgència climàtica i sobre les conseqüències sobre els diferents sistemes. A escala local, un grup de joves s'ha adherit a la iniciativa *Fridays for Future*, impulsada per la jove sueca de setze anys Greta Thunberg.

Posant de manifest un alt grau de responsabilitat del conjunt de forces polítiques representades en l'arc parlamentari, el Consell General va promulgar per unanimitat la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc). Una Llei moderna, innovadora i capdavantera en relació amb els marcs legals d'altres països, en la lluita contra el canvi climàtic i a favor de la transició energètica.

Andorra vol continuar sent un actor actiu, i per aquest motiu vol donar suport a la declaració de l'emergència climàtica que promou la ciutadania a tot el planeta i, alhora, impulsar les previsions de la Llei 21/2018 esmentada.

I, consegüentment, per tot el que s'ha exposat, el Consell General,

Acorda

Reconèixer la crisi climàtica i en conseqüència declarar l'estat d'emergència climàtica i ecològica per mobilitzar coherentment els recursos necessaris per reduir les emissions anuals no absorbides de gasos d'efecte d'hivernacle en relació amb l'escenari *Business as usual*, en un mínim de 37% a l'any, horitzó 2030, i alhora impulsar la transició cap a la neutralitat de carboni del nostre país, en el context de l'Objectiu de desenvolupament sostenible 13.

I alhora, encomanar a Govern l'adopció de les mesures següents:

En l'àmbit de l'agricultura (Objectiu de desenvolupament sostenible 2):

1. Fomentar la diversificació de la producció agrícola i el consum dels productes de proximitat.

En l'àmbit de l'educació i la participació ciutadana (Objectiu de desenvolupament sostenible 4):

2. Incloure un representant dels joves a la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic i a la Conferència de les parts del Conveni Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, elegits pel Fòrum Nacional de la Joventut.

3. Impulsar campanyes educatives a les escoles per conscienciar de la importància de la preservació del medi ambient i incentivar que el cent per cent de les escoles del país esdevinguin escoles verdes.

En l'àmbit de l'aigua (Objectiu de desenvolupament sostenible 6):

4. Preservar i gestionar l'aigua, des d'una perspectiva integral, per protegir els recursos hídrics i fomentar-ne la utilització responsable i sostenible, dotant el país d'una nova llei d'aigües que entri en vigor abans de l'any 2023.

En l'àmbit de la mobilitat sostenible i de les ciutats sostenibles (Objectiu de desenvolupament sostenible 11):

5. Elaborar l'estratègia nacional de mobilitat i els plans de mobilitat parroquial, així com promoure plans de mobilitat sostenible per als treballadors de totes les administracions, de les entitats públiques i les empreses privades de més de 100 treballadors, per tal de garantir el compliment dels objectius definits per la Litecc, d'acord amb els terminis fixats per la mateixa llei.

6. Prioritzar l'ús del transport públic col·lectiu i el transport compartit respecte al vehicle privat mitjançant el foment del transport públic intermodal, així com impulsar activament l'estudi de la viabilitat d'altres mitjans de transport sostenible.

7. Seguir millorant la qualitat de l'aire mitjançant, entre altres mesures, el foment de l'adquisició de vehicles elèctrics, la renovació del parc mòbil de l'Estat per vehicles elèctrics, la instal·lació de més punts de càrrega per a vehicles elèctrics, la implantació d'una plataforma nacional per compartir cotxe, l'augment de les parades de bicicleta elèctrica compartida i la creació de carrils bici a tot el país, fomentant zones a velocitat reduïda i la modificació de les tarifes dels aparcaments per aconseguir que beneficiï les estades llargues i penalitzi les curtes.

8. Impulsar la creació d'una taxa de CO₂ finalista per dotar el fons verd que preveu la Litecc abans de l'any 2022.

9. Promoure més espais i zones verdes als nuclis urbans i més espais destinats als vianants.

10. Eliminar l'ús dels fitosanitaris en els espais verds públics abans de l'any 2022 i incentivar-ne l'eliminació en l'àmbit privat.

11. Seguir incentivant fiscalment els vehicles menys contaminants en detriment dels més contaminants en funció dels criteris internacionals que es vagin acordant, promoure la mobilitat eficient i anar ajustant –a llarg termini– la taxa de tinença dels vehicles, que actualment ja es basa en els grams de CO₂ emesos per quilòmetre. La taxa de tinença de vehicles s'ha de destinar íntegrament al fons verd.

En l'àmbit de l'energia i del canvi climàtic (Objectiu de desenvolupament sostenible 7):

12. Elaborar l'estratègia energètica nacional d'acord amb la jerarquia establerta en la llei per tal de garantir

els objectius definits per la Litecc i, concretament, que la producció elèctrica nacional vingui en un 80% d'energies renovables, fomentant l'energia hidràulica, la solar, l'eòlica, la geotèrmia i la biomassa. D'altra banda, l'any 2030, un terç de la producció elèctrica haurà de ser de producció nacional.

13. Seguir fomentant la rehabilitació dels habitatges per fer-los més eficients, reduir-ne el consum d'energia i permetre una millor integració en l'entorn.

14. Assegurar un rol exemplar de tota l'Administració mitjançant la col·locació d'energies renovables a tots els edificis de l'Administració, començant per les escoles, reduint el consum d'electricitat i calefacció en els establiments públics i millorant l'eficiència de l'enllumenat públic amb la regulació de la contaminació lumínica mitjançant l'elaboració d'un reglament en el termini d'un any. Les administracions també hauran d'incorporar un gestor energètic abans de finalitzar l'any 2020 i realitzar auditories de tots els seus edificis calefactats, abans de l'any 2022, d'acord amb les obligacions previstes a la Litecc.

15. Informar els consumidors mitjançant l'etiqueta energètica per als vehicles, els electrodomèstics i els edificis abans del 2023.

16. Incorporar les mesures resultants del procés participatiu pel que fa al procés d'adaptació al canvi climàtic a l'estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic.

En l'àmbit de l'economia circular (Objectiu de desenvolupament sostenible 12):

17. Prevenir la generació de residus mitjançant la prohibició dels plàstics d'un sol ús a partir de l'1 de gener del 2021, fomentar l'ús de l'aigua de l'aixeta, especialment al sector hotel·ler, promoure la reducció de l'ús d'aigua embotellada i implementar un sistema de devolució i retorn.

18. Instal·lar més contenidors de reciclatge i més punts de recollida, amb una atenció especial a les zones habitades allunyades dels nuclis urbans.

En l'àmbit del medi natural, el paisatge i la biodiversitat (Objectiu de desenvolupament sostenible 15):

19. Declarar Andorra com a reserva de la biosfera, prenent com a exemple el procediment a la parròquia d'Ordino.

20. Donar valor al riu com a espai natural i de biodiversitat dins del nucli urbà, potenciant els passeigs del riu als nuclis urbans, i mantenir-lo lliure de deixalles.

21. Fomentar les tradicions agrícoles-ramaderes com a garants de la preservació del paisatge i la biodiversitat del medi a Andorra.

5- ALTRA INFORMACIÓ

5.2 Convocatòries

Avis

El proper dia 21 de novembre del 2019, dijous, a les 15.30h, se celebrarà a la sala de reunions públiques de la planta -3 del nou edifici del Consell General, una sessió informativa pública del M. I. Sr. Joan Martínez Benazet, ministre de Salut, davant de la Comissió Legislativa de Sanitat, amb l'ordre del dia següent:

Punt Únic: Compareixença, a iniciativa pròpia, del M. I. Sr. Joan Martínez Benazet, ministre de Salut, per informar sobre les línies estratègiques del Ministeri de Salut i la reforma sanitària.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 22 d'octubre del 2019

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Butlletí del Consell General

Dipòsit legal: And. 262/94
ISSN 1024-9044

Preu de l'exemplar: 0,90 €
Subscripcions: Tel. 877877